

EKO

bývanie/bydlenie

XVII. ročník, špeciálne vydanie, www.ekobyvanie.sk, cena 1,95 € / 50 Kč

špeciál

DAJTE VEČIĀM
DRUHÚ ŠANCU

TIPY AKO UŠETRIŤ
ENERGIU V DOMÁCNOSTI

TAJOMSTVO
PERMAKULTÚRNEJ
ZÁHRADY

DOPLNKY
KTORÉ ZAHREJÚ
ŽIVOT UPROSTRED
PRÍRODY

EKOLOGICKÁ
UDRŽATEĽNOSŤ

/// PRODUKTY VYROBENÉ V SÚLADE
S REŠPEKTOVANÍM ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA ///

EKO LIFESTYLE / ZÁHRADA

PERMAKULTÚRNA ZÁHRADA

Tajomstvo záhrady v súlade s prírodou

PERMAKULTÚRNE ZÁHRADY SÚ, VEĽMI ZJEDNODUŠENE POVEDANÉ, ŽIVÉ ZDRAVÉ ZÁHRADY, KTORÉ SÚ UDRŽATEĽNÉ, PRETOŽE FUNGUJÚ V SÚLADE S PRÍRODNÝMI ZÁKONMI. PRÍRODA A JEJ VEČNÉ PRINCÍPY KOLOBEHU ŽIVOTA SÚ UDRŽATEĽNÉ, TEDA SAMO OBNOVITEĽNÉ POKIAĽ V TOM PRÍRODE NEBRÁNI ČLOVEK SVOJÍM KONANÍM. AKO SA HOVORÍ, PRÍRODA ČLOVEKA NEPOTREBUJE, ČLOVEK BEZ PRÍRODY, NAOPAK, NEPREŽÍJE. ĽUDIA SI TÚTO SKUTOČNOSŤ ZAČALI VIAC UVEDOMOVAŤ.

A čo je permakultúra? Tento termín pochádza z anglického slova „permaculture“ – pôvodne „permanentagriculture“ (permanentné poľnohospodárstvo), neskôr rozšírené na „permanenceculture“, čo v preklade znamená permanentné samoobnoviteľné, trvalo udržateľné hospodárenie (agriculture). Neskôr sa výraz aplikoval na celý životný štýl, teda culture – kultúru ako takú. Je to spôsob pestovania, ktoré sa dokáže samé recyklovať – obnovovať bez zásadného vonkajšieho zásahu. Ak by sme túto definíciu ešte chceli zjednodušiť, dalo by sa povedať, že ide o pestovanie, ktoré dokáže žiť svojim životom a z roka na rok sa samé stavia na nohy. A bonus navyše, vieme ho využiť, teda nás „nakrmí“.

TAJOMSTVO PERMAKULTÚRNEJ ZÁHRADY

Všeobecne platí, že aj na malej ploche sa dá vytvoriť menšia prírodná plocha na pestovanie liečivých bylín, zeleniny a drobného bobulovitého ovocia. Na väčšej ploche môžeme skúsť pestovať a chovať vhodné kombinácie rastlín a zvierat. V živých prírodných záhradách platí pravidlo, že sa nepoužíva žiadna agresívna chémia, teda pesticídy ani anorganické hnojivo. Naopak, využívajú sa postupy, ktoré sú priamo odporované z prírody. Výsadba je pestrá, kombinácie rastlín sa navzájom dopĺňajú, podporujú a chránia. Príroda nepozná monokultúru, preto sadíme v týchto záhradách zmiešanú výsadbu.

AKO TO FUNGUJE

V čom teda spočíva tajomstvo záhrady, kde sa takmer vôbec nekosí, nepleje, nestrieka, nehnojí, a v ktorej sa od skorého jari do neskorej jesene zbiera úroda? V prvom rade treba uveriť, že tento zázrak je naozaj možný. A že ľudia sú jeho svedkom v podstate odkáživa. Rovnako ako Bill Mollison a David Holmgren, duchovní otcovia permakultúry, ktorí si v istom momente položili zásadnú otázku: „Ak dokáže bez zásahu človeka prosperovať les, prečo by čosi podobné nevládalo aj záhrada?“ Povzbudený touto hypotézou sa pustili do intenzívneho pozorovania prírodných procesov, a vyvinuli systém pre trvalo udržateľné poľnohospodárstvo. Lebo práve to je cieľom permakultúry, sledovať, ako to robí príroda, napodobniť ju a v ideálnom prípade ju nechať pracovať za nás. Ale čo to znamená v praxi? Čím sa vlastne permakultúrna záhrada odlišuje od ostatných? Napríklad aj v tom, že jej základ tvorí sterilný pokosený trávnik, ale lúka, ktorá sa kosí len raz za mesiac a polieva iba v najväčších suchách. Tie najtradičnejšie záhradné byliny sú preda jedny z najliečivejších rastlín, čo nám príroda ponúka, žihlava dvojdomá, púpava lekárska, kostihoj lekárska. Často ani netušíme, aké poklady sa v nich skrývajú. Permakultúra totiž podobných tajomstiev pozná desiatky. V prvej chvíli je človek ohromený ich genialitou a hneď vzápätí sa svojmu údivu začuduje. Veď sú to vlastne celkom prirodzené princípy. Posúďte sami.

Prírodné záhrady nám svojou prirodzenou pestrosťou ukazujú, že prichádza jar, po nej leto, napokon jeseň a završením je zima, naše zrodzenie, plodnosť, staroba a smrť. Moderné záhrady sú stá-

le zelené, s monokultúrnym trávnikom od jari až do zimy, so vždy-zelenými okrasnými drevinami, nemeniace sa, statické. Pri tom, čo nepodlieha zmene, máme pocit kontrolovateľnosti. Kým cyklus znamená zmenu. Dnešné záhrady sú preto ako obraz, ktorý sa nemení. Na obraz sa však pozerá, kým v záhrade sa žije. Prírodná záhrada je návratom tam, kam človek odpemäti patrí. Ak takú záhradu máte, potom máte ozdravovňu, posilňovňu, zdroj kvalitných potravín a ešte jeden schod do neba za to, že pomáhate prírode.

TIPY PRE VÁS

1. KAŽDEJ RASTLINE TREBA VYTVORIŤ PROSTREDIE ČO NAJVERNEJŠIE TOMU, AKÉ JEJ DOPRIAVA SAMÁ PRÍRODA. PRAVE PRETO JE VÄČŠINA PRÍRODNÝCH ZÁHRAD ROZMANITÁ. NÁJDETE TAM SLEČNÉ AJ TIENISTÉ MIESTA, SKALKY, DROBNÉ VRESOVISKÁ, JAZIERKA...
2. NEMENEJ DŔŽEŽITÉ SÚ VHODNÉ KOMBINÁCIE RASTLÍN. A PODOBNÝCH DVOJÍC ČI TROJÍC BY STE V KAŽDEJ PRÍRODNEJ ZÁHRADE NAŠLI DESIATKY A VĎAKA EXPERIMENTOM ODVÁŽLIVCOV NEUSTÁLE PRIBŮDAJU.
3. LIŠTE SPOD STROMOV NEOCHRABÁVATE, ALE NECHÁTE HO VYHNÍŤ ROVNAKO AKO V PRÍRODE. POSLUŽÍ VÁM AKO HNOJIVO PRE RASTLINY, KTORÉ PESTUJETE PRIAMO POD NÍM.
4. NETVORÍTE SI „MONOKULTÚRNE“ RIADKY, ALE SKŔŠ SPOLOČENSTVÁ RASTLÍN. DŔVOVÝ? CHOROBY ČI ŠKODCOVIA SA TAK TAŽŠIE ŠIRIA.
5. VYBERÁTE SI ZO ZÁHRADY NAJMA LOKÁLNE A TRVALKOVÉ DRUHY, ZVÝŠÍTE TAK JEJ ODOLNOSŤ. A V PODOBNOM DUCHU BY SA DALO POKRÁČOVAŤ EŠTE VEĽMI DLHO ŽIVOČÍHY SÚ TOTIŽ VITANOU SPOLOČNOSŤOU V KAŽDEJ PERMAKULTÚRNEJ ZÁHRADE. AK JE DOBRE NASTAVENÁ, MÔŽU JEJ VÝLUČNE PROSPIEŤ.

WWW.ENVICARE.SK

Envi-CARE GR

ÁČKOVÁ SPOLOČNOSŤ, KTORÁ SPLNÍ
ZÁKONNÉ POVINNOSTI
ZA VÁS!

E-PACK

JEDINEČNÁ ECO APLIKÁCIA,
KTORÁ VÁM ULÁHČÍ PRÁCU
S NAHLASOVANÍM ODPADOV!

SPLNOMOCNENÝ
ZÁSTUPCA

ODBORNÁ
PRÍPRAVA

PORADENSTVO
STAROSTLIVOSŤ